

Från areol till blommande planta

Ympning har aldrig riktigt varit något för mig. Årligt talat så varit tidigare helt emot denna form av odling och tyckte att det var ett onaturligt sätt att odla sina plantor. Men man kan ändra sig. Faktum är att ofta kan det vara det enda sättet att få vissa arter att överleva i samlingen, sådana som man kanske tidigare köpt för dyra pengar eller sått från frö och sedan sett ruttna bort ...

Ja, anledningarna till att ympa kan vara flera.

- Svårodlade arter dvs känsligt rotsystem (ex *Discocactus*, *Buininga* m fl)
- Långsamväxande arter (*Strombocactus*, *Aztekium*, *Geobintonia*, *Copiapoa* m fl)
- Plantor som saknar klorofyll, cristata-former m fl
- Arter med unikt utseende, enskilda kloner

Det sista kanske ni blir fundersamma över. Kan man föröka en enskild klon? Jag läste för några år sedan en artikel i den tyska kaktustidskriften KuaS om ympning av areoler, något som jag tidigare aldrig reflekterat över eller ens trott var möjligt. Så jag beslutade mig för att prova!

Jag hade i november 2004 varit i Argentina och där samlat in några få frön av *Lobivia tiegeliana*. Tyvärr grodde endast ett av fröna! Detta kunde vara en bra planta att testa på. Sagt och gjort, så fick det bli.

I stora drag gjorde jag på följande sätt:

- 1) En skalpell desinficerades noggrant med alkohol.
- 2) Ett välmående, växande ympunderlag bestående av en ca 3 år gammal *Trichocereus peruvianus* skars av, så att den blev ca 5 cm hög. En gummisnodd (gummi-bånd) placerades vertikalt runt krukan (se nedan pkt 6).
- 3) Areoler på ympunderlaget skars bort för att förhindra ny skottbildning.

Ympad areol, ca 3 veckor gammal

- 4) En areol på min *Lobivia tiegeliana* skars försiktigt bort. För att komma åt att skära, kan man klippa ner taggarna med en nagelsax eller tång! Detta gör också att den blir lättare att fästa på ympunderlaget. Såret läker

snabbt och efter några månader finns inga spår efter ingreppet.

***Lob. tiegeliana (v. fricii)* ca 8 månader gammal**

trycket inte får vara för hårt, ej heller för löst ...

- 7) Vattna krukan och placera skuggigt i ex. ett fuktigt miniväxthus. Detta är viktigt, eftersom underlaget och ympen ej får torka ut under den kommande veckan!
- 8) Efter ca en vecka har förhoppningsvis ympen vuxit fast och gummisnodden kan tas bort. Om inte - skär av en bit av underlaget och en ny areol och börja om från början!

- 5) Areolen fästes sedan omedelbart på ympunderlaget! Den placeras mitt på underlaget, eller så att areolen korsar till växtpunkterna (den ljusare cirkel som syns i mitten av den avskurna plantan).
- 6) Gummisnodden som går runt krukan placeras ovanpå areolen som då trycks ner mot underlaget. Observera att

Det tar ofta flera veckor innan man ser om tillväxt sker. Första tecknet är ofta små hår eller taggar som sticker fram från areolen. Denna sväller snart upp och snart ser det ut som en normal planta. Tillväxten sker sedan fort! Den planta som jag tog areolen ifrån var ca 4 cm bred, och redan efter ca 1,5 år var den lika stor som moderplantan och hade dessutom blommat!

**Samma planta ca 1,5 år gammal i en 7 cm bred kruka.
Ympunderlaget döljs under gruset.**

Har man en planta med mycket speciella, vackra och avvikande blommor eller taggar, kan detta vara ett bra sätt, eller enda sätt, att sprida den vidare till andra odlare.
Prova själv!
Har ni andra tips?

Mats Winberg
Skogstorp